

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อเสนอ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก โดยการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มต่างๆ เช่น การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์สูง การเสวนากลุ่มย่อยร่วมกับภาคเอกชน ภาครัฐอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มผู้ประกอบการหลายสาขา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และ ประชาชนชาวบ้าน ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทราได้ผลการสังเคราะห์สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดข้อเสนอ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก พบว่า มีกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนดังต่อไปนี้

- 1) การเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรเพื่อการส่งออกและลดการนำเข้า โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านกระบวนการผลิต ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด และด้านเทคโนโลยี
- 2) การบริหารจัดการน้ำ โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการบริหารจัดการน้ำ และด้านคุณภาพของน้ำ
- 3) ด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินด้วยวิธีเกษตรอินทรีย์และการแก้ไขปัญหาด้านค่าครองชีพ
- 4) ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะมูลฝอยและมลพิษทางอากาศ ด้านการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การอนุรักษ์ป่าชายเลน การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรประมงและสัตว์น้ำ การอนุรักษ์

ป่าไม้ และ 5) ด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการศึกษา ด้านยาเสพติด ด้านอาชีพ ด้านเยาวชน และด้านแรงงานต่างด้าว

5.1.2 ผลการศึกษาความต้องการของชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนจังหวัดสมุทรปราการได้ผลการสังเคราะห์สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อเสนอโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก พบว่า มีกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนดังต่อไปนี้ 1) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการบริหารจัดการ 2) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การอนุรักษ์ป่าชายเลนและป่าไม้ 3) ด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการเกษตร ด้านค่าครองชีพ และ 4) ด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ โดยมีปัญหาที่ชุมชนต้องการได้รับการพัฒนา คือ ด้านการศึกษา ด้านยาเสพติด ด้านอาชีพ ด้านเยาวชน และด้านแรงงานต่างด้าว

5.2 อภิปรายผล

จากการสำรวจความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า บทบาทและแนวทางที่สถาบันการศึกษาจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นประกอบด้วย

5.2.1 ด้านการศึกษาวิจัย

5.2.1.1 ด้านการเกษตรและอาหาร

- 1) การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชเศรษฐกิจ เช่น เครื่องทอดมะม่วงสุญญากาศ
- 2) การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง
- 3) การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรและประมง เช่น เครื่องคัดแยกขนาดมะม่วง

4) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรและประมง เช่น บรรลุเกณฑ์ที่ได้มาตรฐาน

5) การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย เช่น การยืดอายุการเก็บรักษา

6) การวิจัยเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

7) การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลผลิตและการตลาดสินค้าในระดับชุมชนที่เหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดทำระบบบัญชี ช่องทางการจำหน่ายสินค้า

8) การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงพันธุ์ข้าวหอมมะลิ

5.2.1.2 ด้านอุตสาหกรรม

1) การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม

2) การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรม

3) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัตถุดิบในประเทศและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด

4) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐาน และยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์

5) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน โลจิสติกส์

5.2.1.3 ด้านการบริหารจัดการน้ำ

1) การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

2) การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำ

3) การวิจัยเกี่ยวกับการฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำ

5.2.1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

3) การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรทางการเกษตร ประมง และชายฝั่ง

4) การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพและการฟื้นฟูบำรุงดิน

5.2.1.5 ด้านการศึกษา

1) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชนทุกวัย

5.2.1.6 ด้านสังคม

1) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายบริหารจัดการปัญหาสุขภาพจิต
2) การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาระเบียบชุมชน

3) การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการออมและการสร้างหลักประกันรายได้ ตลอดจนความมั่นคงในครัวเรือน

4) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ

5) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประชาสังคมและการจัดการความรู้เพื่อจัดความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม

6) การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและผลกระทบอันเนื่องมาจากผู้ลักลอบเข้าเมืองแรงงานต่างด้าวและแรงงานต่างถิ่น

5.2.2 ด้านการอบรมให้ความรู้

5.2.2.1 ด้านการเกษตรและอาหาร

1) ควรจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการผลิตปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชโดยวิธีเกษตรอินทรีย์

2) ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์พื้นฟูดิน น้ำ ป่า

3) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการผลิตสินค้าเกษตรและประมง

4) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์

5) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์

5.2.2.2 ด้านอุตสาหกรรม

1) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์

2) ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องวิธีการกำจัดกากพิษจากโรงงาน
อุตสาหกรรม

3) ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องพัฒนาวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรม
และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด

4) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อพัฒนาฝีมือ
แรงงาน

5.2.2.3 ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

1) ควรจัดอบรมให้ความรู้วิธีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ
2) ควรจัดอบรมให้ความรู้วิธีการคัดแยกขยะ การกำจัดขยะมูลฝอย
อย่างถูกวิธี

3) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนำผักตบชวาไปสู่การใช้ประโยชน์

4) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ

5) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพน้ำ

6) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.2.4 ด้านการศึกษา

1) ควรจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้ผู้ค้อยโอกาสทางการศึกษา
2) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่างๆ
3) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการระบบการประกัน
คุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

4) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครู

5) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการความรู้

5.2.2.5 ด้านสังคม

1) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ
เกษตรกรภายหลังฤดูการเก็บเกี่ยว

2) ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภัยของยาเสพติด โทษของเกมส์และ
อินเทอร์เน็ต